

Pigwa, dereń jadalny jagoda kamczacka, świdośliwa

szanse powodzenia uprawy nowych gatunków
roślin sadowniczych w produkcji towarowej

Dorota Kruczyńska
Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach

Pigwa wielkoowocowa

- **informacje ogólne**

- drzewo
- podatna na zarazę ogniową
- na glebach alkalicznych cierpi na chlorozę
- niska wytrzymałość na mróz
- **owoc - surowiec dla przetwórstwa**

- **właściwości owoców**

- witaminy (C, A, P, z grupy B)
- antyoksydanty
- pektyny
- mikro (Cu, Fe, Zn, Co) i makroelementy



(fot. D. Kruczyńska)

Pigwa - wymagania

- stanowisko osłonięte od wiatru
- unikać zastoisk mrozowych
- gleba żyzna, ciepła, dobrze zdrenowana
- pH 5,5 – 6,5
- woda (źle reaguje na suszę)
- nawożenie (ostrożnie z azotem)
- rozstawa sadzenia – 4,0 x 1,5m
- plonowanie - w pełni owocowania 25-60kg

Pigwa – kwitnienie i owocowanie



(fot. D. Kruczyńska)

Pigwa – problemy w uprawie

zaraza ogniowa



pęknięcie owoców



brunatna plamistość liści



monilioza



(fot. D. Kruczyńska)

Pigwa – odmiany

'Akademiczeskaja' (1/2 IX)



'Bereczki' (k. IX)



'Cesar' (2 poł. IX)



'Cydopom' (k. IX)



'Cydora' (IX/X)



'Kaszczenko' (2 poł. IX)



(fot. D. Kruczyńska)

Pigwa – odmiany

'Konstantynopeler' (IX/X)



'Lescovac' (k. IX)



'Marija' (IX/X)



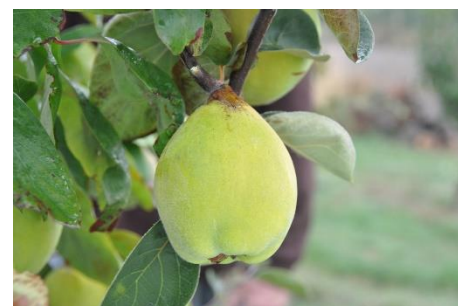
'Portugesiche' (k. IX)



'Ronda' (k. IX)



'Vranja' (k. IX)



(fot. D. Kruczyńska)

Pigwa – odmiany

'Wołgogradzka Aromatnaja' (1/2 poł. IX)



(fot. D. Kruczyńska)

Pigwa – jakość owoców

(wg K. Rutkowskiego i in.)

Odmiana	Masa owocu [g]	Indeks skrobiowy	Jędrność [kG]	Ekstrakt [%]	Kwasowość [%]
'Akademiczskaja'	276	7,0	6,0	12,6	0,8
'Bereczki'	205	5,5	8,4	15,6	1,5
'Cesar'	206	6,0	7,2	16,4	0,9
'Cydopom'	146	6,6	8,2	14,6	1,0
'Cydora'	305	5,3	9,7	13,3	1,0
'Kaszczenko'	267	6,3	7,3	15,5	1,1
'Konstantynopeler'	194	4,7	10,2	12,4	1,1

Pigwa – jakość owoców

(wg K. Rutkowskiego i in.)

Odmiana	Masa owocu [g]	Indeks skrobiowy	Jędrność [kG]	Ekstrakt [%]	Kwasowość [%]
'Lescovac'	252	5,0	8,8	12,1	0,9
'Marija'	229	4,5	9,5	12,9	1,0
'Pigwa z Mołdawii'	215	4,8	7,4	14,1	1,3
'Portugesiche'	264	6,1	9,0	13,1	1,2
'Ronda'	191	5,6	8,9	13,3	1,1
'Vranja'	264	5,8	8,7	13,3	1,1
'Wołgogradzka'	191	7,3	6,5	13,8	0,6

Dereń jadalny

• informacje ogólne

- krzew lub drzewo długowieczne
- duża wytrzymałość na mróz
- nie wymaga ochrony
- **owoc deserowy/surowiec dla przetwórstwa**

• właściwości owoców

- witamina C
- mikro i makroelementy
- taniny
- polifenole
- kwasy organiczne
- antocyjany



(fot. P. Bielicki)

Dereń jadalny - wymagania

- słoneczne stanowisko
- gleba lekka
- pH 6,0 – 7,0
- woda (pierwsze lata po posadzeniu)
- cięcie
 - formujące (pierwsze lata po posadzeniu)
 - prześwietlające (co kilka lat)
 - odmładzające (stare egzemplarze)
- nawożenie (owocuje co roku)
- rozstawa sadzenia – 4,0 x 2,5m
- plenność
 - drzewo 5-10 letnie – 8-25kg
 - drzewo 15-20 letnie – 40-60kg (żyźne gleby, duża rozstawa sadzenia)

Dereń – odmiany

- **czerwone**

- 'Devin' (1/2 VIII)
- 'Egzotyczny' (VIII/IX)
- 'Elegantnyj' (I poł VIII)
- 'Jolico'* (1/2 VIII)
- 'Nikołka' (VII/VIII)
- 'Radosť' (1 poł. VIII)
- 'Swietlczok' (pocz. IX)
- 'Titus' (2 poł. IX)
- 'Wydubieckij' (2 poł. VIII/IX)

- **żółte**

- 'Jantarnyj' (1 poł. IX)
- 'Flava' (1/2 VIII)

'Elegantnyj'



'Radosť'



(fot. T. Golis)

'Jantarnyj'



(fot. D. Kruczyńska)

Dereń jadalny - owocowanie



(fot. D. Kruczyńska)



(fot. B. Koziński)

Dereń – jakość owoców

(wg K. Rutkowskiego i in.)

Barwa skórki	pH	Ekstrakt [%]	Kwasowość [%]
ciemny	3,2	19,0	2,5
pośredni	3,3	19,6	2,6
jasny	3,3	15,0	2,4

Dereń – problemy w uprawie

- nierównomiernie dojrzewanie
- osypywanie się owoców ('Jantarnyj')
- mszyce



(fot. D. Kruczyńska)

Suchodrzew jadalny (jagoda kamczacka)

- **charakterystyka**

- krzew długowieczny
- duża wytrzymałość na mróz
- obcopylna
- przydatna do zbioru mechanicznego
- **owoc deserowy/przetwórczy**

- **właściwości owoców**

- witaminy (C, A, z grupy B)
- polifenole
- barwniki



(fot. D. Kruczyńska)

Suchodrzew jadalny - wymagania

- słoneczne stanowisko
- gleba lekka
- pH 5,5-6,5 (odczyn zasadowy – chlorozy, zamieranie roślin)
- woda (pierwsze lata po posadzeniu)
- co kilka lat cięcie prześwietlające
- nawożenie zwłaszcza organiczne
- rozstawa sadzenia
 - 2,5-3,0 x 1,0-1,5m (zbiór ręczny)
 - 4,0 x 0,6-0,7m (zbiór mechaniczny)
- plenność – 2,0–6,0kg/krzew

Suchodrzew jadalny – odmiany

- **wielkoowocowe** (1,4-1,6g)
 - 'Atut' (V/VI)
 - 'Duet' (V/VI)
 - 'Dlinnopłodna' (V/VI)
 - 'Jolanta' (V/VI)
 - 'Karina' (V/VI)
 - 'Wojtek' (V/VI)
- **drobnoowocowe** (0,7-1,0g)
 - 'Czelabinka' (2 poł. V)
 - 'Sinigłazka' (1 poł. VI)
 - 'Wołoszebница' (1 poł. VI)



(fot. M. Buczek)

Suchodrzew jadalny – odmiany



(fot. T. Golis)

Suchodrzew jadalny – kwitnienie i owocowanie



(fot. D. Kruczyńska)

Suchodrzew jadalny – problemy w uprawie

- nierównomiernie dojrzewanie owoców
- ptaki
- osypywanie owoców (niedobory wody)



(fot. M. Buczek)

Świdośliwa

- **charakterystyka**

- krzew, długowieczny
- duża wytrzymałość na mróz
- plonowanie od 3 roku
- nadaje się do zbioru mechanicznego
- **owoc – surowiec dla przetwórstwa (deser?)**

- **właściwości owoców**

- wysoka zawartość polifenoli
- barwniki antocyjanowe
- kwasy organiczne
- garbniki



(fot. B. Koziński)

Świdośliwa - wymagania

- stanowisko słoneczne, lekkie skłony
- gleba lekko gliniasta lub lekka
- pH 6,0-6,5
- woda
- cięcie
 - prześwietlające
 - sanitarne
- rozstawa sadzenia
 - 3,5-4,0 x 1,0m (zbiór ręczny)
 - 5,0 x 1,0m (zbiór kombajnowy)
- plony – do 10t/ha



(fot. D. Kruczyńska)

Świdośliwa – odmiany

- 'Bluemoon' (VI/VII)
- 'Prince Williams' (1/2 VI)
- 'Smoky' (2 poł. VI/VII)



(fot. D. Kruczyńska)

Świdośliwa – jakość produktu

(wg J. Markowskiego i in.)

Rozparzanie	Ekstrakt [%]	Sucha masa [%]	pH	Kwasowość [%]	Lepkość [cP]	Kwas askorbinowy [mg/100g]
T=60°C	17,5	18,9	4,25	0,31	2034	<0,1
T=80°C	18,1	19,9	4,34	0,32	2222	<0,1

Świdośliwa - zbiór



(fot. E. Żurawicz)

Świdośliwa - zbiór



(fot. E. Zurawicz)

Świdośliwa – problemy w uprawie

- ptaki
- zaraza ogniowa



(fot. D. Kruczyńska)

Dziękuję za uwagę

W prezentacji wykorzystano wyniki badań prowadzonych w ramach **zadania nr 1.4**

„ Nowe gatunki dla poszerzenia i zróżnicowania produkcji roślin ogrodniczych, w tym żywności funkcjonalnej”,

programu wieloletniego „Działania na rzecz poprawy konkurencyjności i innowacyjności sektora ogrodniczego z uwzględnieniem jakości i bezpieczeństwa żywności oraz ochrony środowiska naturalnego”, finansowanego przez MRiRW

